

Силабус курсу
Лінгво-когнітивні аспекти міжкультурної комунікації

Освітній ступінь – другий магістерський рівень
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія.
Спеціалізація: 035.41 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітньо-професійна програма “Англійська мова і література”
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки – 1 семестр –
Компонент освітньої програми: за вибором
Дні занять: за розкладом
Консультації: за розкладом
Мова викладання: англійська

Керівник курсу

Кандидат філологічних наук, доцент Бабій Людмила Богданівна

Контактна інформація: babiylu2014@gmail.com +380679476979

Опис дисципліни

Навчальна дисципліни «Лінгво-когнітивні аспекти міжкультурної комунікації» спрямована на ознайомлення студентів із процесом взаємного зв'язку і взаємодії представників різних культур, як специфічної суб'єкт-суб'єктної взаємодії, у якій відбувається обмін інформацією, досвідом, уміннями і навичками носіїв різних типів культу.

Мета дисципліни:

- розвинути культурну сприйнятливість, здатність до правильної інтерпретації різноманітних видів комунікативної поведінки;
- сформувати вміння й навички застосування на практиці отриманих знань в конкретній ситуації міжкультурного контакту;
- ознайомити з методами дослідження міжкультурної комунікації
- ознайомити студентів із сучасними підходами до дослідження мовного матеріалу з позицій лінгвокультурології.

Організація навчання (структура курсу)

Години			Теми	Результати навчання	Завдання
лекції	прак-тичні	самос-тійна робота			
. Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжкультурної комунікації					
1		10	Тема 1. Міжкультурна комунікація як галузь наукового знання і навчальна дисципліна.	Знати понятійний апарат міжкультурної комунікації. Розуміти причини термінологічного різнобою. Розуміти	Питання для обговорення

				оняття та сутність культури та її характерні особливості	
1	1	10	Тема 2. Розуміння як мета міжкультурної комунікації	Знати поняття фонові знання й інтерпретація, контекст міжкультурної комунікації. Розуміти про співвідношення дотичних культур. Знати поняття стратифікація суспільства (вертикальна та горизонтальна).	Питання для обговорення,
1	1	10	Тема 3. Взаємодія лінгвокультур як основа міжкультурної комунікації	Розуміти комунікативну функцію культури;. Знати фактори, що визначають національно-культурну мовну специфіку. Моделі вивчення культурно-мовної взаємодії між представниками різних мовних спільнот.	Питання для обговорення, презентації.
Змістовий модуль II. Комунікативні перешкоди та шляхи їх подолання					
1	1	10	Тема 1. Проблеми міжкультурного розуміння	Розуміти поняття “культурного шоку” та його ступені, а також зворотний культурний шок. Розуміти поняття міжкультурний конфлікт, відмінність міжкультурного й етнічного конфліктів та шляхи розв’язання міжкультурних конфліктів.	Питання для обговорення, презентації.
1		10	Тема 2. Комунікативна асиметрія.	Розуміти поняття культурних стереотипів та міжкультурних перешкод Знати про етнічні, расові та культурні стереотипи. Підходи до успішного міжкультурного спілкування.	Питання для обговорення, презентації.
1	1	8	Тема 3. Міжкультурна взаємодія в призмі ділової комунікації	Розуміти сутність міжкультурного ділового спілкування, культуру і	Питання для обговорення, презентації.

				мову як провідні категорії міжкультурного ділового спілкування. Знати моделі соціального та ділового міжкультурного спілкування, невербальне спілкування	
1		10	Тема 4. Мовні відмінності між культурної інтракультурної комунікацій та	Знати про відмінності між мовами. “Сильні” та “слабкі” мовленнєві стилі. Розуміти поняття субкультури та феномен “інтракультурного спілкування”.	Питання для обговорення, презентації.
1		10	Тема 5. Поняття “мовного ставлення”.	Знати про теорію ввічливості та міжкультурні варіації ввічливості. Мовне ставлення як соціальний показник життя..	Питання для обговорення,
8	4	78	Всього 90		

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК9	Здатність до адаптації та дії нових ситуаціях.
ЗК10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ФК3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
ФК5	Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
ФК6	Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
ФК7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
ФК12	Здатність застосовувати сучасні освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення освітнього процесу, проведення мовних досліджень та навчально-дослідницької діяльності.
ФК13	Здатність виявляти та аналізувати причини мовної інтерференції на різних рівнях шляхом зіставлення мовних явищ рідної та іноземної мов і знаходити шляхи її подолання.
	Програмні результати навчання
ПРН2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
ПРН3	Здатність застосовувати інноваційні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
ПРН6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН7	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
ПРН9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
ПРН10	Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
ПРН12	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.

ПРН15	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
ПРН 16	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Літературні джерела

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики К. : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації К. : Довіра, 2007. 205 с.
3. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність К.: Рідна мова, 1998. 475 с.
4. Бондаревская Е. В. Педагогические основы межкультурного Тирасполь : [б. и.], 2000. 80 с.
5. Гриценко Т. Б. Етика ділового спілкування : [навч. посіб.] К. : Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
6. Грушевицкая Т. Г. Основы межкультурной коммуникации : [учеб. пособ.] / Т. Г. Грушевицкая, В. Д. Попков, А. П. Садохин М : Альфа-М: ИНФРА-М, 2006. 288 с.
7. Гудков Д. Б. Теория и практика межкультурной коммуникации М. : Гнозис, 2003. 288 с.
8. Донец П. Т. Основы общей теории межкультурной коммуникации: научный статус, понятийный аппарат, языковой и неязыковой аспекты, вопросы этик и дидактики. Харьков : Штрих, 2001. 386 с.
9. Коул М. Культурно-историческая психология: наука будущего М. : «Когито-Центр», Издательство «Институт психологии РАН», 1997. 432 с.
10. Кочетков В. В. Психология межкультурных различий М. : ПЕР СЭ, 2002. 416 с.
11. Леонтович О. А. Парадоксы межкультурного общения М. : Гнозис, 2005. 352 с.
12. Межкультурный диалог. Тренинг этнокультурной компетенции : [учеб.-метод. пособ.] / Н. М. Лебедева, О. В. Лунева, Т. Г. Стефаненко, М. Ю. Мартынова. М. : И-во РУДН, 2003. – 268 с.
13. Палеха Ю. И. Организация современной деловой коммуникации : [учеб.-метод. пособ.]. К. : МАУП, 1995. 164 с.
14. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. Киев : Ваклер, 2001. 656 с.
15. Садохин А. П. Введение в теорию межкультурной коммуникации : [учеб. пособ.] М. : Высш. шк., 2005. 310 с.
16. Симонова Л. М. Кросс-культурные взаимодействия в международном

предпринимательстве .М. : ЮНИТИ, 2003. 190 с.

17. Стефаненко Т. Г. Этнопсихология М. : Институт психологии РАН, «Академический проект», 1999. 320 с.

18. Тер-Минасова С. Г. Война и мир языков и культур М. : Слово, 2008. 334 с.

19. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация М. : Слово, 2000. 624 с.

20. Фурманова В. П. Межкультурная коммуникация и лингвокультуроведение в теории и практике обучения иностранным языкам Саранск : Изд-во Мордов. ун-та, 1993. 124 с.

21. Шелудченко С. Б. Крос-культурна комунікація. Навчально-методичні матеріали теоретичного курсу. ПП Іванюк, Луцьк, 2012. 124 с.

22. Scollon R., Scollon S. W. Intercultural communication: A discourse approach / R. Scollon, S. W. Scollon – Malden, Mass.: Blackwell Publishers, 2001. 107 p.

23. Samovar L. Intercultural communication: A reader. 7th ed. Porter. Belmont : Wadsworth, 1994. 425 p.

Політика курсу

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, здані несвоєчасно без поважних причин, будуть оцінені меншою кількістю балів (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності). За наявності поважних причин дозволяється перескладання модулів.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Заборонено списувати під час виконання контрольних робіт (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Дозволяється використовувати мобільні пристрої лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Письмові завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту, якщо виявлено не більше 20% коректних текстових запозичень.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, відрядження) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль1 Тема 2, 3 , Модуль 2 Тема 1,3: усне опитування, презентації	40
ІНДЗ (Модуль 2 Тема 2-5): презентації та письмові завдання	30
Залік – підсумковий тест	30
Всього	100

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складанн
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом